

ชื่อวิจัย การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน
ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1

ผู้วิจัย นางอรรพรรณ สอดศรี ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะ ครูชำนาญการพิเศษ

ปีที่วิจัย 2567

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 3) เพื่อทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 และ 4) เพื่อประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 วิธีดำเนินการวิจัยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (R&D) มี 4 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาเอกสารและสภาพปัญหา ขั้นตอนที่ 2 การสร้างและพัฒนารูปแบบ ขั้นตอนที่ 3 การทดลองใช้รูปแบบ และขั้นตอนที่ 4 การประเมินรูปแบบ กลุ่มเป้าหมายได้แก่ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนบ้านโนนโพธิ์ (วินิตวิทยาการ) อำเภอเมืองศรีสะเกษ จังหวัดศรีสะเกษ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 12 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) แบบสอบถาม 2) แบบบันทึกการสนทนากลุ่ม 3) คู่มือการใช้รูปแบบ 4) แผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบที่พัฒนาขึ้น 5) แบบวัดทักษะการอ่าน 6) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และ 7) แบบสอบถามความพึงพอใจ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน หาค่าสถิตินอนพารามेटริก Nonparametric Test แบบ Wilcoxon Signed Rank Test และการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาในการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน ตามความคิดเห็น

ของครูผู้สอน พบว่า สภาพปัญหาของการจัดการเรียนการสอนรายวิชาพื้นฐานภาษาไทย เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน อยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน มีองค์ประกอบของรูปแบบ 7 องค์ประกอบ คือ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) เนื้อหา 4) ขั้นตอนการจัดกิจกรรม 5) ระบบสังคม 6) หลักการตอบสนอง และ 7) ระบบสนับสนุน ซึ่งองค์ประกอบของขั้นตอนการจัดกิจกรรมมี 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 ทบทวนความรู้เดิม ขั้นที่ 2 เชื่อมโยงความรู้ใหม่ ขั้นที่ 3 ร่วมด้วยช่วยกันอ่าน ขั้นที่ 4 ทดสอบฝึกอ่านร่วมกัน และขั้นที่ 5 สรุปและนำไปใช้ ผลการประเมินคุณภาพความเหมาะสมของรูปแบบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ อยู่ในระดับมาก และการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบ ที่พัฒนาขึ้น พบว่า มีค่าประสิทธิภาพ (E_1/E_2) เท่ากับ 81.93/80.56 ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3. ผลการทดลองใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน พบว่า

3.1 ผลการหาประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 85.32/84.17 ถือว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 80/80

3.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนทักษะการอ่าน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3.3 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ที่ได้รับการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ มีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ผลการประเมินรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐาน ร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน พบว่า

4.1 ผลการประเมินมาตรฐานความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความเหมาะสม และความถูกต้องของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.54, \sigma = 0.50$)

4.2 นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 มีความพึงพอใจต่อการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามแนวคิดการเรียนรู้โดยใช้สมองเป็นฐานร่วมกับการเรียนรู้แบบร่วมมือ เพื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน อยู่ในระดับพึงพอใจมาก ($\mu = 2.54, \sigma = 0.55$)